2025/1757

22.8.2025.

PADOMES LĒMUMS (ES) 2025/1757

(2025. gada 8. jūlijs)

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumiem EEZ līguma II pielikumā (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) un IV pielikumā (Enerģētika) (Energoefektivitātes direktīva)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma īstenošanas kārtību ([1]) un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ([2]) ("EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Saskaņā ar EEZ līguma 98. pantu EEZ Apvienotā komiteja var nolemt grozīt *inter alia* EEZ līguma II pielikumu (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) un IV pielikumu (Enerģētika).

(3) EEZ līgumā būtu jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2002 ([4]).

(4) Direktīvas 2012/27/ES, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/2002, vairāku noteikumu dēļ ir nepieciešams veikt būtiskus pielāgojumus, kuri atspoguļo EEZ līguma un EBTA valstu specifiku.

(5) Tā kā Savienības energoefektivitātes pamatmērķi 2020. un 2030. gadam neattiecas uz EBTA valstīm, Direktīvas 2012/27/ES, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/2002, 1. panta 1. punkts un Direktīvas 2012/27/ES 3. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 3. panta 5. punkts nebūtu jāpiemēro EBTA valstīm. Tomēr EBTA valstis brīvprātīgi nosaka savus valsts indikatīvos mērķrādītājus energoefektivitātes jomā, kā izklāstīts EBTA valstu deklarācijā, kas pievienota EEZ Apvienotās komitejas lēmumam.

(6) Direktīvas 2012/27/ES 5. pantā ir minētas minimālās energoefektivitātes prasības, kas jāievēro, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/31/ES ([5]) 4. pantu. Ir lietderīgi ļaut Islandei izpildīt pienākumus attiecībā uz minimālajām energoefektivitātes prasībām centrālās valdības ēkās, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, ņemot vērā to, ka Islandei ir piešķirta atkāpe no Direktīvas 2010/31/ES iekļaušanas valsts tiesību aktos.

(7) Ir lietderīgi arī attiecīgi pielāgot 20. panta 5. punktu Direktīvā 2012/27/ES, jo īpaši aizstājot atsauci uz 5. panta 1. punktu ar vispārīgāku atsauci uz 5. pantu, lai atspoguļotu pielāgojumus, kas izdarīti saskaņā ar pēdējiem minētajiem noteikumiem.

([1]) OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2002 (2018. gada 11. decembris), ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti (OV L 328, 21.12.2018., 210. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2002/oj).
([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/31/oj).

(8) Jauni enerģijas ietaupījumi, kas Islandei jāsasniedz saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punktu, būtu jānosaka tādā līmenī, kas atspoguļo Islandes enerģijas tirgus un energoresursu struktūras specifiku.

(9) Ņemot vērā to, ka Islandes energosistēma ir izolēta, gandrīz bez fosilā kurināmā, ar augstu piegādes drošības un enerģētiskās neatkarības līmeni un lielā mērā balstās uz atjaunīgo ģeotermālo enerģiju ar specifiskām īpašībām, ir lietderīgi atļaut piešķirt Islandei atkāpi no konkrētām prasībām attiecībā uz Direktīvas 2012/27/ES 9.a, 9.b un 9. c pantā noteikto uzskaiti.

(10) Ņemot vērā to, ka Islandē nav dabasgāzes infrastruktūras un ka tai ir atbrīvojums no Direktīvas 2009/73/EK par dabasgāzes iekšējo tirgu piemērošanas, Islandei nebūtu jāpiemēro Direktīvas 2012/27/ES 9. un 10. pants attiecībā uz dabasgāzes uzskaiti un rēķinu informāciju.

(11) Tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/8/EK ([6]) neattiecas uz ģeotermālo koģenerāciju Islandē, Direktīvas 2012/27/ES, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/2002, 14. un 15. pants, kuri korelē ar Direktīvu 2004/8/EK, nebūtu jāpiemēro Islandei.

(12) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma II pielikums (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) un IV pielikums (Enerģētika).

(13) Tādēļ Savienības nostājas EEZ Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt pievienotajam lēmuma projektam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā ir jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā par ierosināto grozījumu EEZ līguma II pielikumā (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) un IV pielikumā (Enerģētika), pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2025. gada 8. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

S. LOSE

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/8/EK (2004. gada 11. februāris) par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū, un ar kuru groza Direktīvu 92/42/EEK (OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/8/oj).

PROJEKTS

EEZ APVIENOTĀS KOMITEJAS LĒMUMS Nr. …

(… gada …),

ar ko groza EEZ līguma II pielikumu (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) un IV pielikumu (Enerģētika)

EEZ APVIENOTĀ KOMITEJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") un jo īpaši tā 98. pantu,

tā kā:

(1) EEZ līgumā ir jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK ([1]).

(2) EEZ līgumā ir jāiekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2002 (2018. gada 11. decembris), ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti ([2]).

(3) EBTA valstis nav iekļautas ES energoefektivitātes pamatmērķī, proti, līdz 2020. gadam panākt 20 % enerģijas ietaupījumu. EBTA valstīm būtu jāpiemēro Direktīvas 2012/27/ES 3. pants, izņemot 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 5. punkta noteikumus.

(4) EBTA valstis nav iekļautas ES 2030. gada energoefektivitātes pamatmērķī – vismaz 32,5 %. Tāpēc Direktīvas 2012/27/ES, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/2002, 1. panta 1. punkts nebūtu jāpiemēro EBTA valstīm. EBTA valstīm būtu pašām jānosaka indikatīvos nacionālos energoefektivitātes mērķrādītājus 2030. gadam.

(5) Islandei piešķirto atkāpju mērķis ir nodrošināt, ka energoefektivitātes pasākumi tiek īstenoti izmaksu ziņā efektīvi un atbilstoši tās situācijai ar izolētu un gandrīz no fosilā kurināmā brīvu energosistēmu ar augstu piegādes drošības līmeni un enerģētisko neatkarību. Islande plaši izmanto atjaunīgo ģeotermālo enerģiju ar specifiskām īpašībām, tādēļ Islandei *inter alia* vajadzīga atkāpe no dažām 9.a, 9.b un 9.c pantā noteiktajām prasībām attiecībā uz uzskaiti.

(6) Direktīvas 2012/27/ES 5. pantā ir minēti minimālie energoefektivitātes standarti, kas ietverti Direktīvas 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti 4. pantā. Islandei ir atbrīvojums no Direktīvas 2010/31/ES piemērošanas saskaņā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 135/2022. Tāpēc pienākumi attiecībā uz minimālo energoefektivitāti ēkās izriet no Islandes nacionālajiem tiesību aktiem.

(7) Islandē energoietilpīgās rūpniecības īpatsvars ir neproporcionāli liels, tādēļ ir noteikts vairākas reizes lielāks energoekonomijas pienākums nekā vidēji ES. 88 % primārās enerģijas Islandē nodrošina atjaunīgie energoresursi, un elektroenerģijas un siltuma izmaksas ir zemas, un tas nozīmē mazāk izmaksoptimālu ietaupījumu. Tāpēc saskaņā ar 7. panta 1. punktu Islandei no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim katru gadu būtu jāpanāk jauni enerģijas ietaupījumi, kas līdzvērtīgi 0,24 % no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, to aprēķinot kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra.

(8) Islandē nav dabasgāzes infrastruktūras, un tai ir piešķirts atbrīvojums no Direktīvas 2009/73/EK par dabasgāzes iekšējo tirgu piemērošanas saskaņā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 93/2017. Tāpēc Islandei nebūtu jāpiemēro Direktīvas 2012/27/ES 9. un 10. pantu attiecībā uz dabasgāzes uzskaiti un rēķinu informāciju par dabasgāzi.

([1]) OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.
([2]) OV L 328, 21.12.2018., 210. lpp.

(9) Saskaņā ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 151/2006 Direktīvu 2004/8/EK par tādas koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū, nepiemēro ģeotermālajai koģenerācijai attiecībā uz Islandi. Direktīvas 2012/27/ES, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/2002, 14. un 15. pants attiecībā uz koģenerāciju korelē ar Direktīvas 2004/8/EK pantiem, kuri attiecas uz koģenerāciju. Islande jau tagad 90 % no kopējā siltuma pieprasījuma nodrošina ar ģeotermālo enerģiju un turpina veicināt ģeotermālās koģenerācijas attīstību savā nacionālajā tiesiskajā regulējumā, kad tas ir tehniski iespējams. Tāpēc 14. un 15. pantu nebūtu jāpiemēro ģeotermālajai koģenerācijai attiecībā uz Islandi.

(10) Ir panākta vienošanās par papildu elastību Direktīvas 2012/27/ES 5. un 20. panta piemērošanā. 20. panta 5. punktā atsauce uz 5. panta 1. punktu būtu jāaizstāj ar atsauci uz 5. pantu, lai visa 5. panta pienākumus varētu izpildīt ar iemaksām fondā.

(11) Ar Direktīvu 2012/27/ES atceļ Direktīvu 2004/8/EK ([3]), kas iekļauta EEZ līgumā un tādējādi ir jāatceļ saskaņā ar EEZ līgumu.

(12) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma II un IV pielikums,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

EEZ līguma II pielikuma IV nodaļas 6. punktam (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK) pievieno šādu ievilkumu:

", kas grozīta ar:

— **32012 L 0027**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.)."

2. pants

EEZ līguma IV pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 24. punkta tekstu (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/8/EK) aizstāj ar šādu:

"**32012 L 0027**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīva 2012/27/ES par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012, 1. lpp.), kas grozīta ar:

— **32018 L 2002**: Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2002 (2018. gada 11. decembris) (OV L 328, 21.12.2018., 210. lpp.).

Šajā līgumā direktīvas noteikumus lasa ar šādiem pielāgojumiem:

a) EBTA valstīm nepiemēro 1. panta 1. punktu un 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un 7. panta 1. punkta trešo daļu;

b) direktīvas 3. panta 5. punktam pievieno šādu daļu:

"Katra EBTA valsts nosaka indikatīvo nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju 2030. gadam, pamatojoties vai nu uz primārās enerģijas patēriņu, vai enerģijas galapatēriņu, vai energointensitāti, savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 3. un 7.–12. pantu.";

c) direktīvas 5. panta 1. punktā aiz vārdiem "Direktīvas 2010/31/ES 4. pantu" iekļauj vārdus "vai attiecībā uz Islandi piemēro pienākumus saskaņā ar Islandes tiesību aktiem";

d) direktīvas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā pievieno šādu teikumu:

"Atkāpjoties no šā punkta pirmajā teikumā minētās prasības, Islande katru gadu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim sasniedz jaunus ietaupījumus, kas līdzvērtīgi 0,24 % no ikgadējā enerģijas galapatēriņa, to aprēķinot kā vidējo no pēdējo triju gadu rādītājiem pirms 2019. gada 1. janvāra.";

([3]) OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

e) direktīvas 9. pantu Islandei nepiemēro attiecībā uz gāzes uzskaiti;

f) direktīvas 9.a panta 1. punktā aiz vārdiem "faktisko enerģijas patēriņu" iekļauj vārdus "vai līdzvērtīgu enerģijas patēriņu attiecībā uz Islandi";

g) direktīvas 9.a un 9.c pantu nepiemēro Islandes centralizētās siltumapgādes sistēmām, kurām ir mazāk nekā 1 500 galalietotāju;

h) direktīvas 9.b pantu Islandei nepiemēro;

i) direktīvas 10. pantu Islandei nepiemēro attiecībā uz rēķinu informāciju par gāzi;

j) direktīvas 20. panta 5. punktā atsauci uz 5. panta 1. punktu aizstāj ar atsauci uz 5. pantu;

k) direktīvas 14. un 15. pantu Islandei nepiemēro attiecībā uz ģeotermālo koģenerāciju.";

2) pielikuma 26. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK) pievieno šādu tekstu:

", kas grozīta ar:

— **32012 L 0027**: Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/27/ES (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.)."

3. pants

Direktīvu (ES) 2012/27/ES un (ES) 2018/2002 teksts islandiešu un norvēģu valodā, kas jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ papildinājumā, ir autentisks.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā …, ja ir iesniegti visi paziņojumi saskaņā ar EEZ līguma 103. panta 1. punktu (*).

5. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ iedaļā un tā EEZ papildinājumā.

…,

EEZ Apvienotās komitejas vārdā –

priekšsēdētājs

EEZ Apvienotās komitejas

sekretāri

(*) [Konstitucionālās prasības nav norādītas.] [Konstitucionālās prasības ir norādītas.]

EBTA valstu deklarācija attiecībā uz Lēmumu Nr. …, ar ko EEZ Līgumā iekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/27/ES

[pieņemt kopā ar lēmumu un publicēt OV]

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/27/ES iekļaušana EEZ līgumā paplašina kopējo tiesisko regulējumu par energoefektivitātes veicināšanas pasākumiem, attiecinot to arī uz EBTA valstīm. EBTA valstis nav iekļautas ES energoefektivitātes pamatmērķī. Taču EBTA valstis ir noteikušas šādus katra savus indikatīvos nacionālos energoefektivitātes mērķrādītājus:

— Islandes valdība 2030. gadam ir noteikusi par 25 % lielāku valsts energoefektivitātes mērķrādītāju nekā 2015. gadā. Mērķrādītājs ir izteikts kā starpnozaru mērķis energointensitātes samazināšanai, t. i., enerģijas patēriņa (galapatēriņa) attiecība pret reālo IKP PSL koriģētā izteiksmē. Šo rādītāju izmanto enerģijas prognozē, ko katru gadu publicē Islandes Vides un enerģētikas aģentūra.

— Lihtenšteinas parlaments (*Landtag*) 2020. gada 6. novembrī pieņēma Enerģētikas stratēģiju 2030. gadam, kurā noteikts 20 % valsts energoefektivitātes mērķis salīdzinājumā ar 2008. gadu. Galvenie efektivitātes pieauguma elementi periodā līdz 2030. gadam ir ēku renovācija, ļoti efektīvas jaunas ēkas un apgaismojuma, motoru piedziņas un mājsaimniecības ierīču efektivitātes uzlabojumi. Gan elektriskie siltumsūkņi siltumapgādei, gan transporta elektrifikācija nākotnē ievērojamā apmērā ļaus aizstāt fosilo kurināmo. Ziņošana par mērķu sasniegšanu notiek katru gadu (tā ir daļa no uzraudzības ziņojuma, kas tiek iesniegts parlamentam).

— Norvēģijas parlaments (Stūrtings) 2030. gadam ir noteicis par 30 % lielāku valsts energoefektivitātes mērķrādītāju nekā 2015. gadā (Valdības likumprojekts St. 25 (2015–2016)). Mērķrādītājs ir izteikts kā starpnozaru mērķis energointensitātes samazināšanai, t. i., enerģijas ielaides (primārās) attiecība pret reālo IKP. Enerģētikas ministrija sniedz ikgadēju ziņojumu par šo mērķi Ziņojumā Stūrtingam (baltā grāmata) par valsts budžetu.